

## ZJAVENIE PÁNA C

Dnes v našich kostoloch, v domácnostiach a na námestiach, kde máme betlehemy, pribudnú ďalšie tri figúrky, a to v podobe kráľov, ktoré znázorňujú ich príchod do Betlehema, ich poklonu pred malým Ježišom a odovzdávanie darov tak, ako nám to opísal evanjelista Matúš. Tradícia ich nazvala kráľmi, ale v skutočnosti podľa pôvodného znenia slova to boli mágovia. Nie ako sa to mylne vysvetľuje, že boli čarodějníci, ale ako to vyjadrovali vtedy, teda učenci.

V tých časoch boli známe dve disciplíny vedných odborov, a to filozofia a astrológia. V Ríme a v Aténach bolo vtedy moderné filozofovať a na Východe, konkrétne v Perzii, sa vtedajší učenci zaoberali pozorovaním hviezd a z toho určovali osudy ľudí. Určite každého z nás zaujíma, kto boli títo mágovia? Podľa tradície už od prvých kresťanských čias ich kresťania považovali za Peržanov, a tak ich aj v ich rúchach zobrazovali. Uvediem príklad. V roku 614 vpadli na Blízky východ Peržania, ktorí za desať rokov spustošili najmä dnešné územie Jordánska a Izraela. Zničili všetky kresťanské pamiatky, okrem jednej, a to bola Bazilika Narodenia Pána v Betleheme. Historici tvrdia, že nad hlavným vchodom tejto baziliky bol namaľovaný veľký obraz klaňajúcich sa kráľov, ktorí mali na sebe oblečené perzské rúcha. Peržania si povedali: „Boli tu naši, tak túto stavbu nezničíme.“

Ak to boli Peržania, tak boli pohania. Ako sa dozvedeli, že nový kráľ sa má narodiť v Palestíne? Biblickí historici tvrdia, že v Perzii žila veľká komunita Židov. Keďže títo traja boli na vtedajšie časy vedci (mágovia), poznali od Židov Bibliu a tam sa z prorociev dozvedeli o narodení Mesiáša. Tiež v Biblii bola zmienka aj o zvláštnej hviezde na oblohe súvisiacej s jeho narodením. Taktiež nevieme, kedy mudrci prišli do Jeruzalema ku kráľovi Herodesovi. Nebolo to hneď po Ježišovom narodení. V Betleheme na tej istej ulici, neďaleko Jaskyne mlieka, majú sestry dominikánky kláštor s kostolom, kde sa traduje, že sa Svätá rodina presťahovala po obetovaní v jeruzalemskom chráme do domu nejakého Jozefovho príbuzného. To znamená, že príchod mágov mohol byť až o rok alebo až o jeden a pol roka neskôr. Z toho dôvodu dal Herodes povraždiť chlapcov od dvoch rokov nadol v Betleheme a v okolí.

Tiež je otvorená otázka, koľkí naozaj boli. Boli traja, či ich bolo viac? Tradícia uvádza, že boli traja podľa darov, ktoré darovali malému Ježišovi: zlato, kadidlo a myrhu. Nie je ani vylúčené, že boli viacerí.

Aspoň takto som v krátkosti chcel vysvetliť okolnosti ohľadom Troch kráľov, (mudrcov). Nejdem do podrobností, lebo je dôležitá podstata, prečo svätý Matúš opísal túto udalosť. Nakoľko Matúš svoje evanjelium napísal pre kresťanov, opísal túto udalosť na poučenie pre vtedajších kresťanov, ktorí boli zo židovstva a tým ich chcel varovať pred lenivým postojom kňazov z chrámu. Vieme, že Herodes si dal kňazov zavolať aj s knihami Biblie, aby sa dozvedel od nich podrobnosti novonarodeného kráľa. Evanjelista Matúš chcel poukázať na jeruzalemských kňazov, že o Mesiášovom narodení vedeli zo starozákonných prorociev, a predsa boli takí leniví, že neurobili nič preto, aby išli do Betlehema, ktorý je od Jeruzalema vzdialený len osem kilometrov. Osobne som túto vzdialenosť prešiel pešo a nebola to žiadna námaha. Toto správanie vtedajších kňazov ostro kontrastuje so správaním sa mudrcov zo vzdialeného Východu. Oni málo, ako pohania vedeli o Mesiášovom narodení, ale na Božie vnuknutie, signalizované úkazom hviezdy, podnikli veľmi dlhú, nebezpečnú a namáhavú cestu spojenú s odriekaním, aby uvideli dieťa, poklonili sa mu a dali mu svoje dary, v tých časoch, ako som vyššie spomenul, najvzácnejšie, a to zlato, kadidlo a myrhu.

Týmto rozprávaním chcel evanjelista Matúš vložiť do srdca vtedajších palestínskych kresťanov myšlienku, že Pán Ježiš je hodný každej námahy, každého odriekania a každej obety.

Keď dnes navštívime v čase vychádzky kostol a pred jasličkami budeme hľadiť na nádhernú idylu Troch kráľov, ktorí podnikli veľkú námahu a obeť pre Ježiša, modlime sa za to, aby sme sa aj my im podobali v námahe pre Ježiša. Vtedy bude náš život radostnejší a šťastnejší.

Pripravil Martin Mojžiš, sprievodca pútnikov.